Lokale Energie Overijssel

STAND VAN ZAKEN

Lokale Energie-Initiatieven Overijssel 2024

Inleiding

Hoe staat het er anno 2024 voor met de lokale energie-initiatieven in Overijssel? Aan welke projecten werken ze? Wat gaat er goed? Waar lopen ze tegenaan? En, het allerbelangrijkste: wat helpt hen een nog grotere rol te kunnen vervullen in de Overijsselse energietransitie? Wat kunnen gemeenten, provincie, netbeheerders en wij vanuit Lokale Energie Overijsel doen om de realisatiekracht van de initiatieven te vergroten? We vroegen het de lokale energie-initiatieven in onze jaarlijkse belronde. Breed gedragen positieve punten, knelpunten en aanbevelingen hebben we opgenomen in dit rapport. We spraken hiervoor met 48 lokale energie initiatieven door heel Overijssel.

Lokale energie-initiatieven hebben een belangrijke rol in de energietransitie. Behalve dat ze projecten realiseren die bijdragen aan de energiedoelstelling, zorgen lokale initiatieven ook voor draagvlak voor de energietransitie, onder andere omdat bewoners kunnen meeprofiteren. Daarnaast dragen deze initiatieven bij aan de lokale economie.

Binnen het klimaatakkoord streven we ernaar dat de productie van duurzame energie voor minstens 50% in lokaal eigenaarschap is, zodat marktpartijen en de omgeving gelijkwaardig samenwerken. Hierin spelen lokale energie-initiatieven een belangrijke rol. Op regionaal niveau is deze rol vastgelegd in de Regionale Energiestrategieën (RESsen).

De afgelopen jaren zijn in Overijssel veel lokale energie-initiatieven gestart. Onder de naam Lokale Energie Overijssel ondersteunen Natuur en Milieu Overijssel en de alliantie Nieuwe Energie Overijssel initiatieven met kennis, netwerkvorming en financiering.

Wat is een lokaal energie-initiatief?

Lokale energie-initiatieven zijn groepen bewoners (en soms organisaties en bedrijven) die samen duurzame energie willen opwekken of energie willen besparen. Deze initiatieven staan open voor anderen uit de lokale omgeving: mensen uit de buurt kunnen lid worden, meebeslissen en meeprofiteren.

Highlights

Waar werken de lokale energie-initiatieven aan?

- Inmiddels zijn 164 projecten gerealiseerd en liggen er 63 in de pijplijn.
- Ongeveer de helft daarvan zijn zon-op-dak, maar er zijn ook grootschalige zon- en windopwekprojecten.
- Ook rond energiebesparing en bewustwording zijn de initiatieven actief.
- De grootste toename is in zon-op-dak, gevolgd door grootschalige windprojecten.

Wat gaat er goed?

- Inmiddels is er veel kennis en ervaring aanwezig bij de lokale energie-initiatieven. Ook de omvang van het ledenbestand van coöperaties neemt toe.
- In veel gevallen hebben de initiatieven regelmatig contact met de gemeente.
- Lokaal eigendom bij wind werkt als aanjager voor de coöperatieve beweging. Er zijn ook dit jaar verschillende nieuwe LEI opgericht, met name gefocust op windenergie.
- Initiatieven werken steeds meer met elkaar samen, zowel in kennisuitwisseling als in projectontwikkeling.

Wat zijn de knelpunten?

- Veranderende beleidskaders zorgen voor energieverlies bij de initiatieven.
- De projectontwikkeling vraagt steeds meer tijd door toegenomen complexiteit en doet daarmee een groot beroep op de vrijwilligers van de lokale energie-initiatieven.
- Gemeenten tonen vaak te daadkracht in hun energieplannen, hebben te weinig kennis over lokaal eigendom, en bieden niet voldoende ondersteuning voor de initiatieven. Tegelijkertijd zijn grote verschillen zichtbaar tussen de verschillende gemeenten.
- Door de stijgende prijzen, lage subsidies en veel onzekerheid op de markt wordt het steeds moeilijker om de businesscases van de projecten rond te krijgen.
- Door netcongestie liggen komen (vergunde) projecten niet tot realisatie.
- De afwezigheid van adequate financiële ondersteuning belemmert de ontwikkeling van met name windprojecten.

De lokale energie-initiatieven

in Overijssel

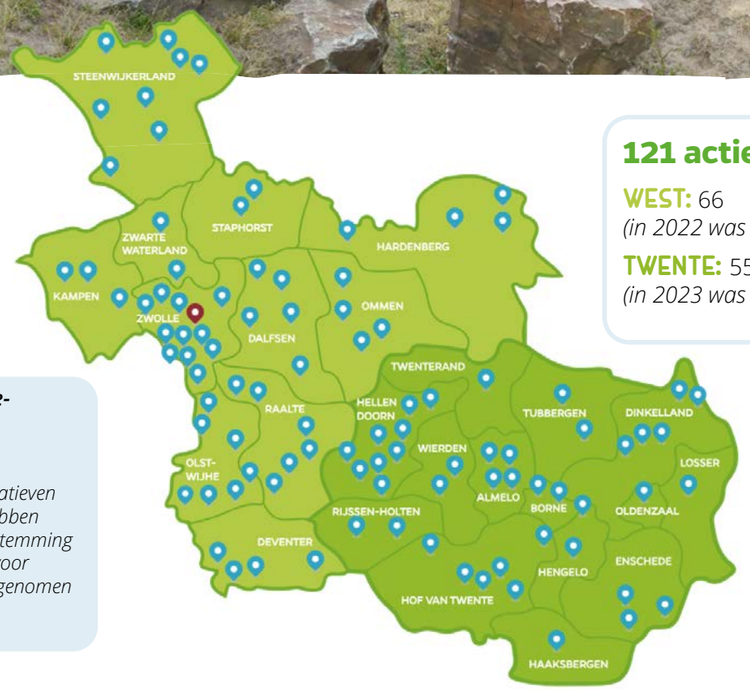

121 actieve initiatieven:

WEST: 66
(in 2022 was dit 62)

TWENTE: 55
(in 2023 was dit 51)

Actieve energie-initiatieven per regio

Let op: Alleen initiatieven die een entiteit hebben opgericht, en toestemming hebben gegeven voor weergave, zijn opgenomen op deze kaart

Op dit moment zijn maar liefst 121 lokale energie-initiatieven actief in Overijssel. Dit zijn er 8 meer dan in 2023. De initiatieven zijn heel divers van aard: sommigen zijn al jaren bezig en hebben al een groot aantal projecten gerealiseerd, anderen beginnen net aan hun eerste project, of nemen energie mee in een breed scala aan maatschappelijke projecten.

Ook de manier waarop initiatieven ontstaan verschilt: dat kan zijn vanuit een werkgroep rond duurzaamheid, stimulering vanuit de gemeente, een plaatselijk belang of vanuit plannen voor grootschalig energie-opwek in een gebied. Het aantal betrokken mensen varieert sterk, van twee tot meer dan dertig actieve betrokkenen. Het overgrote deel van het werk voor de initiatieven wordt gedaan door vrijwilligers. Hart voor de zaak is hier zeker van toepassing!

Er zijn steeds meerinitiatieven met (deels) betaalde krachten en er wordt bij de ontwikkeling van opwekprojecten vaak expertise en menskracht van buitenaf aangetrokken.

Soorten projecten in Overijssel

In het figuur hiernaast is te zien aan welk type projecten de lokale energie-initiatieven werken en in welk stadium die projecten zijn. Doorlopende projecten zijn projecten rond besparing die blijvend worden aangeboden, zoals de inzet van energiecoaches. Gerealiseerde projecten zijn projecten die afgerond zijn. In totaal wordt er aan 435 projecten gewerkt. Dat zijn 19 meer projecten dan in 2023. 176 projecten zijn gerealiseerd of doorlopend, 155 projecten in de pijplijn. 22 projecten liggen (tijdelijk) stil.

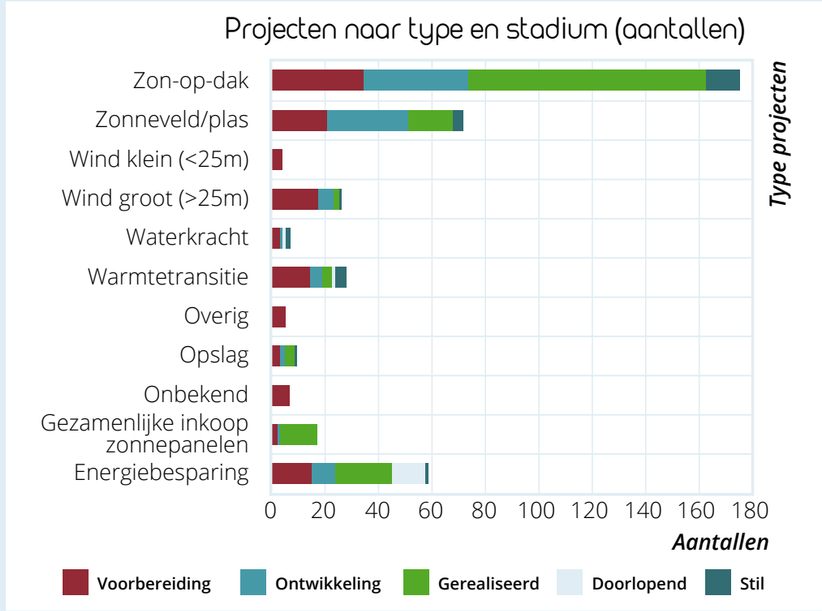

Sinds afgelopen jaar maken zon-op-dak projecten niet meer het grootste deel uit van alle projecten waar lokale energie-initiatieven aan werken. Ondanks de grote potentie, blijken zon-op-dak projecten in de praktijk moeilijk haalbaar. Dit komt door een veelvoud aan redenen: een krappe business case, een te zwakke dakconstructie of te lange doorlooptijden.

Er zijn nog enkele zon-op-land projecten in ontwikkeling (uit overgangsregeling). Bij zon-op-land is de netaansluiting het meest genoemde probleem.
Dit lijkt in Twente een groter probleem dan in West-Overijssel. De problemen met betrekking tot netcongestie leiden ook tot meer interesse in opslagprojecten.

Rond besparing spelen lokale energie-initiatieven ook een rol. Dit doen zij door de inzet van energiecoaches en door, vaak samen met de gemeente, aan collectieve inkoopacties en energiearmoedebestrijding te werken. Steeds vaker ondersteunen gemeenten lokale energie-initiatieven ook financieel bij besparingsprojecten zodat er bijvoorbeeld een projectcoördinator kan worden aangenomen. Ook hebben steeds meer initiatieven interesse om met de warmtetransitie bezig te gaan door mee te denken over alternatieven voor aardgas, zoals biogas via mestvergisters.
Al is dit nog wel erg complex en vaak in de onderzoeksfase.

Op dit moment zijn er zo'n 20 windprojecten in voorbereiding of ontwikkeling. Deze ontwikkeling heeft een flinke vaart gekregen het afgelopen jaar. Hoewel er veel bezwaren aan kleven, zoals lokale weerstand of de gevraagde tijdsinspanning, zetten de lokale energie-initiatieven zich toch in om lokaal eigendom te realiseren.

Tot slot zijn er ook lokale energie-initiatieven bezig met bewustwording en educatie. Hierin gaat het niet zozeer om de hoeveelheid opgewekte energie, maar meer om mensen te betrekken bij en te informeren over de energietransitie. Dit wordt ook gezien als een manier om vooral jongere inwoners te betrekken.

Foto door: Jack Tillmans
© Energietuinen Nederland, de Natuur(en) Willen Leden ties

Wat gaat goed?

Energie-initiatieven hebben veel kennis

Veel succesvolle initiatieven hebben één of meerdere vrijwilligers die in hun dagelijks werk met soortgelijke thema's of activiteiten bezig zijn, of zijn geweest. Dit, samen met het feit dat er initiatieven zijn die al meer dan 40 projecten hebben gerealiseerd, zorgt ervoor dat er de nodige kennis en ervaring bij de initiatieven aanwezig is.

Energie-initiatieven hebben regelmatig contact met de gemeente

Voor het succes van een initiatief is het van groot belang dat er een goede samenwerking met de gemeente is. Gelukkig is dat in veel gevallen het geval: de meeste initiatieven weten de juiste mensen bij de gemeente te vinden. Gemeenten zien lokale energie-initiatieven steeds meer als onmisbare partners in de energietransitie en ondersteunen hen met kennis of middelen. Deze houding werkt motiverend!
Daarnaast helpt het als er mensen bij het initiatief betrokken zijn die bij een gemeente of provincie gewerkt hebben. Zij weten hoe de hazen lopen en kunnen makkelijker de juiste contacten leggen.

Energie-initiatieven zijn geholpen met de geboden ondersteuning

De LEI-voucher helpt startende initiatieven op weg en maakt het mogelijk om nieuwe projecten op te starten.

De lokale energie-initiatieven geven daarnaast aan geholpen te zijn met de ondersteuning door de LEI-Coaches. Met name de initiatieven die net gestart zijn of die nog weinig ervaring hebben met projectontwikkeling, hebben veel baat bij de hulp van de LEI-Coaches. Door de juiste vragen te stellen wordt het voor de initiatieven duidelijk waar nog zwakke punten of risico's liggen binnen een project. Dat is nodig om succesvol door te kunnen gaan met de projectontwikkeling.

In 2024 werd er één webinar georganiseerd door Lokale Energie Overijssel voor de lokale energieinitiatieven. Deze webinar ging over mogelijkheden voor energieopslag voor lokale energie initiatieven. Deze werd goed bezocht en is achteraf nog veel teruggekeken.

Het afgelopen jaar vond de Leergang Wind plaats. Veel initiatieven geven aan deze leergang als zeer leerzaam te hebben ervaren. Ook het netwerkfunctie van fysieke bijeenkomsten wordt gewaardeerd, zoals ook het geval is bij bijvoorbeeld het Kennisfestival.

Tot slot zien de initiatieven het belang van de RES-werkgroepen om hun geluid over bijvoorbeeld het realiseren van lokaal eigendom ook op bestuurlijk niveau te kunnen vertolken.

Energie-initiatieven werken nog meer samen om realisatiekracht te vergroten

We zagen het vorig jaar al, maar dit jaar werken initiatieven nog meer samen. Projectontwikkeling wordt samen opgepakt, waarbij de werving van leden en communicatie meestal bij het lokale initiatief ligt en de projectuitvoering. Bij een groter initiatief of een coöperatieve projectontwikkelaar met meer ervaring op dit vlak. Ook onderlinge kennisuitwisseling, leden laten participeren in elkaars projecten en het vormen van een gezamenlijke stem richting gemeenten en provincie zijn ontwikkelingen die we steeds vaker zien.

Tot slot zien we steeds vaker dat er betaalde krachten werkzaam zijn bij energie-initiatieven die bijvoorbeeld energiecoaches coördineren.

Op verschillende plekken in Overijssel onderzoeken initiatieven op welke manier ze de samenwerking kunnen formaliseren. Bijvoorbeeld in een regionaal energiebedrijf of gezamenlijk projectenbureau, al dan niet samen met de gemeente. Het doel hiervan is om meer lokale realisatiekracht te organiseren en daarmee de lusten van de opwekprojecten zoveel mogelijk binnen het gebied te houden. Een deel van de werkzaamheden rond de projectontwikkeling kan worden uitgevoerd door betaalde krachten in een dergelijke samenwerking. Dit zorgt ervoor dat er voldoende capaciteit is om nieuwe projecten te starten en dat het beheer van de gerealiseerde projecten beter geborgd is. Hierbij is het van belang dat de lokale initiatieven het gezicht blijven van een project. Zij kennen de gemeenschap en zijn daardoor het beste in staat om lokaal draagvlak te creëren.

Foto door: Jack Tillmanns
© Energietuinen Nederland / de Natuur en Milieufederaties

Ondersteuning voor
lokale energie-initiatieven

Sinds 2017 worden de initiatieven ondersteund vanuit de alliantie Nieuwe Energie Overijssel. Natuur en Milieu Overijssel coördineert de ondersteuning voor lokale energie-initiatieven en is het eerste aanspreekpunt. Alle informatie over de ondersteuning voor de initiatieven is te vinden op www.LokaleEnergieOverijssel.nl. Daar staat ook de Kennisbank Lokale Energie en de Expertpool Lokale Energie. Er worden regelmatig kennis- en netwerksessies georganiseerd voor de lokale energie-initiatieven. Voor de opstart- en ontwikkelfase is er specifieke ondersteuning beschikbaar.

Opstartfase

Startende lokale initiatieven of initiatieven die een nieuw project willen starten kunnen gebruikmaken van inhoudelijke ondersteuning door de LEI-Coaches. De LEI-Coaches zijn ervaringsdeskundigen die nieuwe initiatieven kosteloos één-op-één ondersteunen in de opstartfase. Voor financiële ondersteuning zijn er LEI-vouchers beschikbaar. Deze subsidie kan onder meer gebruikt worden voor het organiseren van bijeenkomsten, het werven van leden en het inwinnen van advies.

Ontwikkelfase

Voor de ontwikkelfase van energieprojecten verwijst de Provincie Overijssel naar het Energiefonds Overijssel. De lokale energie-initiatieven kunnen daarmee gebruikmaken van de Lokale Energie-Initiatieven-Faciliteit (LEI-F).

Binnen LEI-F verstrekt Energiefonds Overijssel leningen aan lokale energie-initiatieven. Zij kunnen daarmee de ontwikkeling van projecten bekostigen, bijvoorbeeld de inhuur van een expert voor het vergunningstraject. Als een project onverhoopt niet slaagt, ligt het financiële risico niet bij het initiatief zelf.

Waar lopen initiatieven *tegenaan?*

Projecten kosten veel tijd voor het beperkte aantal vrijwilligers

Bijna alle initiatieven geven aan dat het moeilijk is om vrijwilligers te vinden. Jongeren blijken al helemaal lastig te vinden! Er zijn vaak een paar bevlogen trekkers die veel tijd in het initiatief steken. Doordat zij regelmatig weinig steun of actie vanuit gemeente of provincie ervaren, loopt het enthousiasme terug. De initiatieven die door enkele actieve bestuursleden gedragen worden zijn kwetsbaar en bieden weinig diversiteit in kennis. Achtergrond van de vrijwilligers en bestuurders ligt vaak in techniek, financiën of bestuurlijk. Veel bestuursleden geven aan meerdere dagen per week zich in te zetten voor hun energie-initiatief. Het steekt dan dat wordt uitgesproken dat bestuurders zeggen lokaal eigendom te willen realiseren, maar daar over het algemeen niet naar lijken te handelen.

Initiatieven zijn afhankelijk van de daadkracht van de gemeente en provincie

Waar een deel van de lokale energie-initiatieven de goede samenwerking met de gemeente benoemt als succesfactor, is er ook een deel dat aangeeft dat de opstelling met de gemeente juist vertragend of demotiverend werkt. Deze initiatieven vinden dat de gemeente duurzaamheid niet voldoende stimuleert en onvoldoende verantwoordelijkheid neemt voor de energieopgave. Zo baalt een flink aantal initiatieven ervan dat hun gemeente en provincie niet voorziet in ondersteunend beleid, financiële ondersteuning of gesprek met het initiatief. Ook hardere eisen rond lokaal eigendom en bijdragen aan bewustwording van de inwoners worden genoemd als voorwaarden voor het creëren van draagvlak door de initiatieven.

Sommige lokale energie-initiatieven willen graag aan de slag met het realiseren van alternatieve warmtenetten. Zij hebben regelmatig ideëen over de mogelijkheden en financiering, maar krijgen niet altijd gehoor bij de gemeente. De indruk leeft dat de gemeente zoekende is, terwijl zij een belangrijke rol spelen in de warmtetransitie.

Initiatieven hebben veel van capaciteitstekorten bij gemeenten en het grote verloop van ambtenaren. Ze moeten regelmatig weer van voor af aan beginnen met het opbouwen van een relatie en het delen van de projectinformatie als hun vaste contactpersoon vervangen wordt door iemand anders. Hierbij noemt men ook het soms lage kennisniveau van nieuwe ambtenaren.

Quote: “De energiecoöperatie is een opleidingsinstituut waar de ambtenaar betaald les krijgt en de energiecoöperatie gratis moet doceren. Dat is omgekeerde wereld.”

Te krappe of onzekere businesscase

Hoge kosten en, met name, teruglopende SCE en SDE subsidies maken het moeilijk voor initiatieven om hun business case rond te krijgen bij opwekprojecten van zonne-energie maken het moeilijk voor initiatieven om hun businesscase rond te krijgen.

De meerderheid van de initiatieven geeft aan dat de bedragen van de Subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking (SCE) te laag zijn om projecten te realiseren. De subsidiebedragen zijn net hoog genoeg om rond te komen, maar maken het niet meer aantrekkelijk voor inwoners om nog te participeren in het lokale energie-initiatief. Daarbij zorgt de bevoorschottingsstructuur van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) voor liquiditeitsspanningen bij de initiatieven.

Door de afbouw van de Stimulering Duurzame Energieopwekking (SDE) is de langetermijnborging van de inkomsten vanuit de grote opwekprojecten onzeker. Dit bemoeilijkt het vinden van aanvullende financiering.

Onduidelijk jaar rondom voorziening ontwikkelfinanciering EFO

Het Energiefonds Overijssel heeft een voorziening voor de ontwikkelfinanciering van energie initiatieven, dit heet LEI-F. Veel lokale energie-initiatieven zijn positief over hoe LEI-F in concept is opgezet. Zij ervaren echter dat EFO zich steeds meer als een bank is gaan gedragen, in plaats van als een maatschappelijk fonds. Zo wordt genoemd dat het proces om tot financiering te komen onnodig veel tijd kost, niet realistische risico-inschattingen maakt en dat het huidige beleid 100% lokaal eigendom niet mogelijk maakt. Deze negatieve ervaringen met EFO beïnvloeden de kijk op de rol van de provincie. De afwezigheid van een LEI F coördinator wordt daarbij ook als gemis ervaren. Tot slot zijn op het moment van schrijven al verschillende indieningstermijnen geopend voor windinitiatieven, maar is er nog geen voorstel voor de financiering vanuit de provincie. Hier wordt door de LEI kritisch naar gekeken.

Veranderende of afwezige beleidskaders

Voor initiatieven die al jaren aan een opwek-project werken, is het heel vervelend als de beleidskaders onderweg aangepast worden. Met name door de relatief lange doorlooptijd van de coöperatieve projecten, is stabiliteit en voorspelbaar beleid belangrijk. Vorig jaar gaf een deel van de initiatieven aan dat hun buurtbewoners de overheid wantrouwt, en dat dat het creëren van draagvlak bemoeilijkt. Dit jaar geven verschillende initiatieven aan zelf óók niet meer goed te kunnen rekenen op de overheid. Hierbij wordt bijvoorbeeld verwezen naar het in het geheim voorbereide besluit uit oktober 2023 om geen zonnevelden meer te vergunnen, de wisselende voorwaarden van het EFO of inspraakmomenten die worden ervaren als formaliteiten.

Ook op het gebied van landbouw ervaren initiatieven nadelen van veranderende beleidskaders. Het wordt steeds moeilijker om agrariërs te vinden die hun daken of grond voor langetermijn ter beschikking willen stellen voor energie-opwek. Te grote onzekerheid over de toekomst van hun bedrijven zorgt ervoor dat ze hierin terughoudend zijn. Op het moment van schrijven van dit verslag zijn de indieningstermijnen voor windinitiatieven al enige tijd open. Er is relatief duidelijkheid gekomen over de indieningsvereisten. Dit heeft geleid tot onduidelijkheid bij de LEI.

Projecten liggen stil vanwege netcongestie

De beperkte ruimte op het elektriciteitsnet blijft een groot probleem. Veel projecten liggen stil of zijn afgeblazen omdat er geen aansluitmogelijkheden zijn. Dit is bijna bij alle initiatieven die aan grootschalige zon-op-land of grotere zon-op-dak-projecten werken het geval. De initiatieven hebben het gevoel dat er te weinig regie is op de investeringen in het net, en overheden en netbeheerders teveel naar elkaar wijzen in plaats van verantwoordelijkheid te nemen. Verschillende energie-initiatieven willen zelf aan de slag met oplossingsrichtingen van opslag (batterijen en waterstof) en het bij elkaar brengen van vraag en aanbod, en hopen op ondersteuning voor dit soort innovatieve projecten.

Complexe samenwerkingen

We zien steeds meer complexe samenwerkingen ontstaan waarbij meerdere LEI, commerciële ontwikkelaars en grondeigenaren betrokken zijn. Alle initiatieven geven aan dat een dergelijke samenwerking veel vraagt. Commerciële partijen kunnen meer risicovolle investeringen doen doordat zij een groot portfolio aan projecten hebben. Voor lokale energie-initiatieven is dat lastiger.

Daarnaast lopen ze tegen het verschil in beschikbare tijd en expertise aan. Om dit gat te vullen met inhuur van externen heeft een energie-initiatief ook tijd, middelen en expertise nodig voor goede aansturing.

Daar komt bij dat het moeilijk blijkt om op een transparante manier de samenwerking aan te gaan met commerciële ontwikkelaars.

Met name rond de businesscase is er vaak weinig openheid vanuit de commerciële partijen. Maar ook met grondeigenaren is het niet altijd makkelijk om tot een overeenkomst te komen. Hoe meer verschillende partijen betrokken zijn, des te lastiger en tijdrovender dit is.

Voor de lokale energie-initiatieven is er de meeste winst en zeggenschap te behalen wanneer de samenwerking in een zo vroeg mogelijk stadium start. Op die manier is er ook minder gedoe over eerder ingebrachte kosten en uren. Hierin ligt een rol voor de gemeente of provincie (afhankelijk van het bevoegd gezag). Zij kunnen commerciële partijen met grondposities in een vroeg stadium linken aan lokale energie-initiatieven. Dit is een gevoelig proces. Er zijn namelijk ook initiatieven die het gevoel hebben dat zij ineens met een groot zon-op-land-project opgescheept zitten terwijl hun focus bij zon-op-dak-projecten ligt. Of met een project waarin ze totaal geen zeggenschap hebben.

In meer algemenere zin hebben initiatieven behoefte aan een **duidelijkere invulling van en sturing op lokaal eigendom** vanuit de gemeente of provincie, afhankelijk van het bevoegd gezag bij een project. Concretere richtlijnen kunnen ervoor zorgen dat de lokale energie-initiatieven minder afhankelijk worden van het bod van de commerciële ontwikkelaars.

Aanbevelingen om de realisatiekracht van *lokale energie-initiatieven te vergroten*

Voor GEM gemeenten, PROV provincie, NET netbeheerders en LEO Lokale Energie Overijssel

Meer lokale samenwerking, weer meer projecten in de pijplijn en een hoop projecten gerealiseerd: het gaat goed met de lokale energie-initiatieven in Overijssel! Maar het kan beter. Er zijn veel knelpunten die de realisatiekracht van de initiatieven beperken en de motivatie van vrijwilligers verminderen. Gemeenten, netbeheerders, de provincie en Lokale Energie Overijssel kunnen hier iets in betekenen. Hier staan de zes belangrijkste aanbevelingen.

Stel passend energiebeleid op

GEM PROV

Maak concreet, ambitieus energiebeleid en stimuleer daarbij de opwek van duurzame energie. Benoem in welke gebieden en onder welke voorwaarden grootschalige opwekprojecten wenselijk zijn. Neem als overheid verantwoordelijkheid en laat inwoners weten waar ze aan toe zijn ook op de langetermijn. Zo creëer je de juiste condities om projecten te realiseren en zorg je voor minder weerstand. Die weerstand zorgt nu voor veel vertraging bij de lokale energie-initiatieven die juist samen met de buurt projecten willen ontwikkelen.

Vergroot en borg de kennis over lokaal eigendom!

GEM

Nieuwe projecten zijn altijd een samenwerking tussen een lokaal initiatief en een overheid. Er worden grote verschillen ervaren tussen de kennisniveaus van de gemeenten. Zorg dat gemeenten weten van lokaal eigendom. Betrek hierbij meer dan alleen de beleidsmedewerkers over duurzaamheid, maar bijvoorbeeld ook de financiële specialisten.Weet daarbij als gemeente je ambtenaren aan je te binden! De toekomstbestendigheid van kennis bij gemeenten is een zorg bij initiatieven vanwege het grote verloop de afgelopen jaren.

Kijk actief waar je kunt samenwerken met initiatieven

GEM

Zorg voor een actief contactpersoon vanuit de gemeente voor het initiatief. Geef daarbij regelmatig een update en ga terugkerend met elkaar om de tafel zodat de initiatieven de kans hebben om mee te denken en input te leveren. Pols in een vroege fase bij projecten of een lokaal initiatief een rol kan nemen. Met name bij de warmtetransitie kunnen lokale initiatieven van grote waarde zijn vanwege het lokale karakter.

Neem regie in netcongestie-problematiek en stimuleer innovatie

GEM PROV NET LEO

Neem verantwoordelijkheid voor het verbeteren van de netcapaciteit. Kijk integraal met alle betrokken organisaties naar oplossingen, los van de huidige bureaucratie en rolverdeling. Geef duidelijkheid over mogelijkheden en termijnen, en stel als het niet anders kan prioriteiten voor het energienet. Faciliteer daarnaast innovatieve projecten met kennis en middelen, zodat er ondanks de netcongestie en krappe businesscases toch opwekprojecten gerealiseerd kunnen worden. Dit gaat om opslag, waterstof en het bij elkaar brengen van vraag en aanbod in lokale energienetwerken, als ook warmte-alternatieven.

Behoud ondersteunings-instrumenten en breid financieringsmogelijkheden uit

PROV LEO

De lokale energie-initiatieven geven aan geholpen te zijn met de inhoudelijke ondersteuning van Lokale Energie Overijssel. Blijf de initiatieven ondersteunen en zorg daarnaast voor financieringsmogelijkheden voor projecten rond de warmtetransitie, denk aan coöperatieve warmtenetten en biomestvergisters, en opslagmogelijkheden zoals accu's. Er is veel vraag naar deze diensten en door hun lokale karakter ligt hier een mooie rol voor de lokale energie-initiatieven.

Zorg daarbij voor ondersteuning via financieringstructuren voor de ontwikkelfase, zoals voorheen was in de vorm van een LEI-F coördinator. Een intermediair die de taal van financiële instrumenten en de taal van de coöperaties spreekt is van grote waarde!

Faciliteer regionale samenwerking

GEM PROV LEO

Ondersteun en denk mee met initiatieven die regionaal willen samenwerken. Neem obstakels weg die een dergelijke samenwerking in de weg staan. Hierdoor wordt de realisatiekracht van de initiatieven vergroot. Ook samenwerking rond de administratie, bijvoorbeeld door een gezamenlijke backoffice moet gefaciliteerd worden.

Contact

**Heb je vragen of wil je meer informatie?
Neem dan contact op met:**

Mattijn Kroos,
m.kroos@natuurenmilieuoverijssel.nl
035 425 09 66

www.LokaleEnergieOverijssel.nl

natuur en milieu overijssel

Lokale Energie Overijssel

Nieuwe Energie Overijssel